

Види суб'єкта злочину

Катеринчук К.В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННПП НАВС

Теорія кримінального права визначає види суб'єктів злочинів - це загальний (ознаки якого містяться в ч. 1 ст. 18 КК) та спеціальний (ч.ч. 2, 3, 4 ст.18 КК). Звісно серед науковців точаться дискусії щодо видів суб'єктів.

Так, І.О. Харь [1] досліджуючи теоретичні та прикладні проблеми суб'єкта злочинів проти здоров'я особи визначив, що деякі автори стверджують, що ними можуть бути як приватні, так і службові особи [2]. Приватна особи як суб'єкт злочину - це фізична осудна особа, якій вповнився до моменту вчинення злочину вік кримінальної відповідальності, яка вчиняє злочин, не маючи функції та статусу службової та неслужбової особи, не перебуває в трудових відносинах, діє як приватна особа не в інтересах суспільно корисної діяльності [1].

Інші науковці вважають, що суб'єктами злочинів можуть бути будь-які особи [3]. Існує думка, що суб'єктом злочину можуть бути як громадяни, так і службові особи [4]. З даною позицією ми не можемо погодитися, так-як громадянство є ознакою спеціального суб'єкта злочинів, отже автор не передбачає загального суб'єкта злочинів, а визначає спеціального, ними можуть бути лише громадяни та службові особи. В такому випадку всі інші можливі ознаки спеціального суб'єкта злочину (стать, вік, родинні стосунки, хвороба та інше) до уваги не беруться.

У теорії кримінального права суб'єкти злочинів також класифікуються на загальний і спеціальний [5]. Таку позицію підтримують більшість науковців, хоч деякі вважають, що поділ суб'єктів на загальний і спеціальний, дійсно не є достатнім, бо не відображає соціального і правового статусу суб'єкта [6, с. 484].

В КК є статті, в яких передбачена кримінальна відповідальність осіб, яких не можливо визначити як спеціальний суб'єкт, так як його ознаки прямо не передбачені в Загальній частині КК. Разом з тим таких осіб не можуть притягнути до кримінальної відповідальності без встановлення ряду спеціальних ознак. Дану групу спеціальних суб'єктів, Анощенко С. та Крапівина О, пропонують віднести до спеціальних суб'єктів з нормативно не визначеними ознаками, тобто як різновид спеціального суб'єкта [7]. До них можливо було б віднести суб'єкта злочину передбачених статтями 130 та 133 КК. Але встановлення різновидів спеціального суб'єкта не є доречним. На нашу думку, потрібно Загальну частину КК доповнити статтею, яка б нормативно визначала статті або їх частини, в яких суб'єкт злочину - спеціальний, так як це зазначено в статті 22 щодо визначення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Отже, суперечки, що виникають в наслідок визначення видів суб'єктів злочинів можуть викликати помилки на практиці. Тому, на нашу думку, дане положення, зумовлює необхідність більш поглибленого дослідження суб'єкта злочину та його видів.

Список використаних джерел:

1. Харь І.О. Теоретичні та прикладні проблеми суб'єкта злочинів проти здоров'я особи за КК України / І.О. Харь // Юридична наука. - 2012. - № 2. - С. 128 - 136.
2. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник для юр. вузів і факультетів / М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов та ін., за ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - Київ - Харків: Юринком Інтер - Право, 2001. - С. 130-141.
3. Писарев А. Правовая охрана и защита лесов / А. Писарев // Советская юстиция. - 1982. - № 7. - С. 7-10.
4. Пакутин В. Ответственность за незаконную порубку леса / В. Пакутин // Соц. законность. - 1978. - № 11. - С. 40 - 42.
5. Светлов А.Я. Ответственность за должностные преступления / А.Я. Светлов. - К. : Наукова думка, 1978. - 303 с.
6. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні. Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства / С.Б. Гавриш. - К. : Інститут Законодавства Верховної Ради України, 2002. - 636 с.
7. Анощенко С., Крапівина О. Суб'єкт преступления, признаки которого устанавливаются путем толкования закона / С. Анощенко, О. Крапівина // Уголовное право. - № 3. - 2009. - С. 4 - 6.

Кримінальна субкультура та її вплив на поширення витоків злочинного світу в суспільстві

Квашук В.А., курсант юридичного факультету ІКВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Кирилюк В.А.*

Дослідження кримінальної субкультури як суспільної реальності сьогодення розширює та збільшує можливості для ґрунтовної протидії злочинності та до послаблення її впливу, стає запорукою вдосконалення профілактичної роботи та антикримінальної діяльності, спрямованої на зменшення суспільно небезпечного впливу кримінальної субкультури на конкретну особу, окрему групу, на державу та суспільство в цілому.

Під кримінальною субкультурою в науковій літературі розуміють систему цінностей кримінальних об'єднань. Вона є проявом деструкції та деградації злочинців. Потрапивши до кримінальної групи і сприйнявши її субкультуру, особа звільняється від соціальних заборон, а нерідко порушення цих заборон не тільки схвалюється, а є однією із норм кримінальної субкультури, що впливає на рецидивну злочинність у місцях позбавлення волі[1, с. 52]. О. Старков, посилаючись на американську кримінологічну літературу (Емпі), пояснює, що кримінальна субкультура «не спрямована проти культури, вона є